

9

គំរាមអីវត្ស

ଶ୍ରୀ ନାନା ପଟ୍ଟମଣୀ / ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ

สำเนาของงานเขียนวิชาภาษาไทยที่แนบมา
และรับ..... ๙๐๑/๖๘๘๖
วันที่..... ๖๙.๐๔.๗๘๖
เวลา..... ๙๐.๖๐๖

ສ້າງກຳນາຍກົດມໍ່ວຽງ

ที่มาเนื้อหาเรื่องราวดี กทม. ๑๐๓๐๐

ମୁଦ୍ରଣ ତଥା ପ୍ରକାଶକ

ເຊື່ອງ ຮັງພະບາຍນີ້ງົດ ຂວມ ລັດ ດັບປຸງ

กราบเรียน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ສຶກທີ່ສ່ວນມາຕົ້ນຍໍາ - ວ່າງພຣະກາຊບັດຄູ່ຕື ຮ່ວມ ๖๐ ຊປັບ

ด้วยความรู้ในศตวรรษที่สี่ พระบรมปริญญาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒๐ ฉบับ
ชื่อสราฟแห่งราชกรรเป็นเรื่องด่วน

จังหวะเสน่ห์ร่างพระราชนูญญาติ ราม ๖๒ ฉบับ ตามบัญชีแบบทั้งหมด พื้นที่ด้วยบันทึกหลักการ
และเหตุผล แสดงบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอภารผู้แทนราชภูมิใจภูมิภาค
เป็นเรื่องค่าว่าตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

๑.๐ ແຜນຕະກາວມເບີໂທອອກາດຕິ່ງ

100

(นายกฤษฎี คงกระพัน)

นายกรัฐมนตรี

ສຳເນົາກໂຄຂາເຈົກສະໝັກຮຽມນິຕີ
ໄທຣ. ອ ແກ້ວດັບ ສົມມະ ຕົມ ລາວເຊ (ເມືອງ)
ໄທຣານ ອ ແກ້ວດັບ ສົມມະ

ក្នុងនាមពេជ្រាវប៉ូលមួយតិច ១
ក្នុងពី ៩០ មិថុនា
ក្នុងពី ២៤ ខែ ឧត្តមា ៩០ ២០២៤

พญานาคทิพย์ ๑๖๘๓ ๙๙๙
๗๔๘ ๐๓๖๖
๗๔๘ ๐๓๖๖
๗๔๘ ๐๓๖๖
๗๔๘ ๐๓๖๖

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หัวหน้าสำนักดุลยการทหารมีอำนาจวางระเบียบราชการศาลทหารรวมทั้งให้คำแนะนำแก่ตุลาการศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบราชการศาลทหาร และให้เจ้ากรมธรรมนูญมีอำนาจวางระเบียบราชการลักษณะทหาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งและเพิ่มบทบัญญัติให้ตุลาการศาลทหารมีความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาอธิบดี กับให้มีอำนาจปักครองบังคับบัญชาเข้าศาลทหารและเจ้าหน้าที่ประจำศาลทหาร (เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒)

(๓) กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกชนิดยกเว้นแต่คดีที่จำเลยมีคดีทางชั้นสัญญาบัตร และให้การพิพากษาคดีของศาลทหารสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ และมาตรา ๖๐)

(๔) ยกเลิกอำนาจของผู้บังคับบัญชาทหารในการสั่งควบคุมตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร (ยกเลิกมาตรา ๕๖)

(๕) กำหนดสิทธิของผู้เสียหายและจำเลย โดยกำหนดให้ผู้เสียหายซึ่งมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารในเวลาปกติ และมีสิทธิแต่งหน่ายาว่าต่างได้ยกจากนี้ ให้จำเลยมีสิทธิแต่งหน่ายแก่ตัวได้ในศาลทหารทั้งในเวลาปกติและในเวลาไม่ปกติ และให้ศาลทหารตั้งหน่ายให้แก่จำเลยโดยให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่หน่วยที่ศาลตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการอุทธรณ์และฎีกา โดยแก้ไขระยะเวลาอุทธรณ์และฎีกา และกำหนดให้คุ้มครองความอาจอุทธรณ์ค่าพิพากษาหรือค่าสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกได้ และให้คดีตึงที่สุดในศาลทหารกลาง นอกจากนี้ กำหนดให้คุ้มครองสมารถอุทธรณ์ปัญหาซึ่งกฎหมายโดยตรงต่อศาลทหารสูงสุด แก้ไขหลักเกณฑ์

ในการถือกำเนิดของนักเรียน และกำหนดให้มีการอนุญาตให้ถือกำเนิดที่ต้องห้ามให้ถือกำเนิดเป็นทาง
ทั้งหมดโดยจัดตั้งคณะกรรมการธรรมนูญหรือรับรองถือกำเนิดเป็นทางชั้นโดยทั่วหน้าอันยังคงอยู่
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ และเพิ่มมาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๖/๑)

(๗) แก้ไขการบังคับคดีในกรณีที่กฎหมายมีความต้องการพิพากษาให้ประหารชีวิต และกิจกรรมหน้าที่ของศาลทหารชั้นต้นที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลมหาสม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔)

ଶେଷ

โดยที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
นับเป็นปีที่ห้ามมาตราไม่เหมาะสมกับการสมัยนี้ของชาติโครงสร้างสังคมและกิจกรรมทางทหารได้เปลี่ยนแปลง
ไปจากเดิม และบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนูญดังกล่าวไว้เพื่อให้การใช้บังคับ
กฎหมายเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้
ตำแหน่งผู้ดูแลการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตน
อยู่ในความยุติธรรมได้คู่ความสัมภีย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
พ.ศ. ๒๕๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับและระเบียบนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
พ.ศ. ๒๕๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ศาลทหารห้ามหลายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สิ้นก็ตกระทรวงกลาโหม
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการของศาลทหาร
ให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

การพิจารณาขอต่อสอดซึ่งการที่จะมีค่าเช่าหรือค่าพิพากษาเบื้องต้นที่นั้น เป็นอำนาจของศาลทหารซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระราชบัญญัติพิเศษดังต่อไปนี้

ให้หัวหน้าลูกคุณการทหารวางแผนเพื่อให้กิจการของ ศาลทหารดำเนินไปโดยเรียบง่าย และให้คำแนะนำแก่คุณการศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบ วิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายให้เป็นไปโดยถูกต้อง

ให้เจ้ากรมพระธรรมนูญโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจ เว้นระเบียบราชการอัยการทหารเพื่อให้กิจการของอัยการทหารดำเนินไปโดยเรียบง่าย

ระเบียบราชการศาลทหารและระเบียบราชการอัยการทหารตามวรรคสี่และวรคห้า ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒ แห่ง พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘

“มาตรา ๑๑/๑ โดยที่ทำแห่งคุณการพระธรรมนูญและอัยการทหารเป็นตัวแทนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ให้คุณการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตัวแทนเจ้าพนักงานในการยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนและเงินประจำตัวแห่งกองผู้พิพากษาหรือคุณการศาลยื่น และพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑/๒ ให้คุณการพระธรรมนูญและคุณการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ในศาลทหารมีอิสรภาพในการพิจารณาพิพากษาขอต่อสอดซึ่งให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

เมื่อคุณการพระธรรมนูญได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลทหารได้ ให้มีอำนาจปกครองบังคับบัญชาจ่าศาลทหารและเจ้าหน้าที่ประจำศาลทหารนั้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ และให้ให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตีญาญาให้ทุกบุกกฎหมาย เว้นแต่ตัวที่จำเลยมีคุณทรัพย์ชั้นสัญญาบัตร”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๗๐

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ ศาลทหารในเวลาปกติ บุคคลเหล่านี้มีอำนาจพ้องคดีอาญา

(๑) อัยการทหาร

(๒) ผู้เสียหาย

ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดี แทนศาลอาญาศึกตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๙ ให้อัยการทหารเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจพ้องคดีอาญา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๙๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ ให้ผู้เสียหายซึ่งมีอำนาจพ้องคดีอาญาได้ตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง มีลิทธิแต่งหนายว่าต่างได้

ในศาลทหารทุกศาล จำเลยมีลิทธิแต่งหนายแก้ต่างได้

หนายต้องเป็นหนายความตามกฎหมายว่าตัวหนายความหรือหนายตามข้อบังคับ ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เมื่อหนายให้รับอนุญาตจากศาลแล้ว ให้ไว้ต่างหรือแก้ต่างได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลตามจำเลย ว่ามีหนายหรือไม่ ห้ามมิให้ศาลมตั้งหนายให้

ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลตามจำเลยว่ามีหนายหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการ ก็ให้ศาลมตั้งหนายให้

ให้ศาลมตั้งหนายเมื่อเจนวางวัลและค่าใช้จ่ายแก่หนายที่ศาลมตั้งตามมาตราหนึ่ง โดยคำนึงถึง สภาพแห่งคดีและสมควรทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยได้รับ ความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินค่าขอหรือที่มิได้ก่อตัวในฟ้อง

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริง ตั้งที่ก่อค่าวินพ้อง ให้ศาลมยกฟ้องคดีนั้น เน้นแต่ข้อแตกต่างนั้นมิใช่ในข้อสาระสำคัญและทั้งค่าว่าเลย มิได้หลงต่อสู้ ศาลมจะลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นก็ได้

ในกรณีที่ข้อแตกต่างนั้นเป็นเพียงรายละเอียด เช่น เกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่ กระทำการความผิด หรือต่างกันระหว่างการกระทำการผิดฐานลักทรัพย์ กรณีซึ่ง รัฐสภาหรือพิเศษ จึงถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการผิดโดยเจตนา กับประเทศ มิให้ถือว่าต่างกันในข้อสาระสำคัญ ทั้งนี้ให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่อง เกินตัวของหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลมีความต้องการที่ฟ้องผิดไป เป็นเหตุให้จำเลยหลงต่อกัน แต่หันมายังไทยจำเลยก็ได้ตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่วนรับความผิดที่โจทก์ฟ้องไม่ได้

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงบางข้อตั้งกล่าวในฟ้อง และตามที่ปรากฏในทางพิจารณา ไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์ให้ลงโทษ ห้ามมิให้ศาลงโถลงจำเลยในข้อเท็จจริงนั้น ๆ

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามฟ้องนี้โจทก์สืบสม แต่โจทก์ยังฐานความผิด หรือบทมาตราผิด ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยตามฐานความผิดที่ถูกต้องให้

ถ้าความผิดตามที่ฟ้องนั้นรวมการกระทำการหล่ายย่าง แต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้ อญญาในตัวเอง ศาลมจะลงโทษจำเลยในการกระทำการผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่พิจารณาได้ความก่อได้

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญต่างหาก พ.ศ. ๒๕๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๗๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหาร โจทก์ ขพล ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคุ้คราตามมาตรา ๓๐ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ อาจอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่าน คำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง ทั้งนี้ ให้ขึ้นต่อศาลทหารชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจแต่งตั้งคุ้คราหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาดีก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกษาตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ เมื่อศาลมีกำหนด ให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว ให้เป็นอันถึงที่สุด”

มาตรา ๗๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ ศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๘

“มาตรา ๖๙/๑ การอุทธรณ์เฉพาะปัญหาลักษณะ ให้อุทธรณ์โดยตรงไปยัง ศาลทหารสูงสุด แต่หากมีฝ่ายอื่นซึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ ได้อุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงด้วย ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ เนพาะปัญหาซึ่งกฎหมายดังกล่าวอุทธรณ์ต่อศาลทหารกลาง

การอุทธรณ์ตามวาระหนึ่งให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้น ให้ศาลทหารชั้นต้นพิจารณา และมีคำสั่งว่าเป็นการอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายต่อศาลทหารสูงสุดหรือไม่ ในกรณีที่ศาลมหารชั้นต้น เห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ให้ส่งสำเนาไปยังศาลทหารกลาง กรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์ อาจยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลทหารชั้นต้นนั้นไปยังศาลมหารชั้นสูดภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันพึ่งคำสั่งศาลมหารชั้นต้น

ถ้าศาลมหารชั้นสูดพิจารณาแล้วเห็นว่าอุทธรณ์ตามวาระหนึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหา ข้อเท็จจริง ให้ส่งสำเนาไปให้ศาลมหารชั้นกลางพิจารณาพิพากษาต่อไป”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลมหาร พ.ศ. ๒๕๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ในคดีที่ศาลมหารชั้นกลางพิพากษายืนตามศาลมหารชั้นต้นให้ยกฟ้องโจทก์ โดยอาศัยข้อเท็จจริง หรือพิพากษายืนให้ลงโทษ หรือแก้ไขเลิกนัด และจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ให้จำคุกไม่เกินห้าปี หรือศาลมหารชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุก จำเลยไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แม้ศาลมหารชั้นกลางพิพากษา แก้ไขมากก็ตาม ถ้าศาลมหารชั้นกลางชั้งสองไทยจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่างานนี้ ห้ามมิให้ฎีกาในปัญหา ข้อเท็จจริง”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ ศาลมหาร พ.ศ. ๒๕๙๘

“มาตรา ๒๒/๑ ในคดีที่ห้ามมิให้ฎีกตามมาตรา ๒๖ ถ้าตุลาการพระธรรมนูญนายได้ ชี้พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษารือทำความเห็นแย้งในศาลมหารชั้นต้นหรือศาลมหารชั้นกลาง พิเคราะห์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลมหารสูงสุดและอนุญาตให้ฎีก หรือหัวหน้าอัยการทหารลงลายมือชื่อรับรองในฎีกว่ามีเหตุอันควรที่ศาลมหารสูงสุดจะได้วินิจฉัย ก็ให้รับฎีกไว้พิจารณาต่อไป”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลมหาร พ.ศ. ๒๕๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลมหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๗๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลมหาร แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๕๙๘ คำพิพากษาของศาลมหารเงินแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลมีพิจารณาพิพากษาด้วย แทนศาลอุทธรณ์กิตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไป

ตามคำพิพากษา ถ้าเป็นค่าพิพากษาของศาลทหารชั้นนี้พิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการตามมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความคดี

ส่วนค่าพิพากษาของศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามมาตรา ๘๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามค่าพิพากษาได้ที่เดียว เว้นแต่ผู้ต้องค่าพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิง ถ้ามีครรภ์อยู่ ให้รอไว้จนพ้นกำหนดสามปี นับแต่คลอดบุตร แล้วให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต เว้นแต่เมื่อบุตรถึงแก่พิราบตาย ก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หักจันทร์แล่ยดูบุตรตามความเหมาะสม ในสถานที่ที่สมควรแก่การเดียดดูบุตรภายใต้เงื่อนไข

ศาลทหารชั้นดันเมืองน้ำที่ต้องส่งส้านวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลางในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์ค่าพิพากษานั้น และค่าพิพากษา เช่นว่านี้ยังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ศาลทหารกลางจะได้พิพากษายืน"

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญสำหรับ
พ.ศ. ๒๕๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๙ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ดือ

(๑) นายทหารผู้บังคับบัญชาสำเร็จซึ่งมีตำแหน่งชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป หรือมีตำแหน่งชั้นผู้บังคับกองพันขึ้นไปที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาตัวแทนชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามค่าพิพากษาของศาลจังหวัดทหาร ศาลมนฑลทหาร หรือศาลทหารกรุงเทพ

(๒) นายทหารซึ่งมีตำแหน่งผู้บัญชาการมณฑลทหาร หรือผู้บังคับการจังหวัดทหาร ปืนผู้มีอำนาจสั่งลงโทษในการยื่นที่จ้าโดยอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่อยู่ใต้บังคับบัญชาของทหาร

(๓) ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาหน่วยทหารเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามค่าพิพากษา ของศาลประจำหน่วยทหาร

(๔) ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดในหน่วยทหาร เรือรบ รีโคน หรือที่มีน้อยกว่าได้ ๑ ของทหารเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามค่าพิพากษาของศาลอาญาศึก"

มาตรา ๑๘ บรรดาข้อค้างดับและระเบียงที่ศาลตามพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘ ที่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ชัดหรือเปลี่ยนกับบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ หรือจะเป็นที่ยกตามบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับแทน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในที่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้ดุลการพระธรรมนูญและอัยการทหารซึ่งรับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับอัชญาตามบัญชีอัตราราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารต่อไป จนกว่าจะระเบียบกระทรวงคลาโน้มว่าด้วยเงินเพิ่มส่วนรักษาตำแหน่งดุลการพระธรรมนูญและอัยการทหารตามบทบัญญัติมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติบรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลาโน้มรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะกรรมการได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๒ วรรคท้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางมาตราที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ตำแหน่งดุลการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การออกร่างเป็นบัญชีติดตามพระราชบัญญัตินี้

แก้ไขให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อกำหนดติดตามพระราชบัญญัตินี้แทนการออกกฎหมายระหว่างประเทศในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เช่น ระเบียบว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งดุลการพระธรรมนูญและอัยการทหาร ตามร่างมาตรา ๑๑/๑ ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจแต่งตั้งดุลการหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ตามร่างมาตรา ๖๑ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔) ให้หัวหน้าสำนักดุลการทหารซึ่งเป็นตำแหน่งที่เทียบได้กับประธานศาลยิ่น ๆ มีอำนาจแทนเจ้ากรมพระธรรมนูญในการวางระเบียบราชการศาลทหาร รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ดุลการศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบราชการศาลทหาร และให้เจ้ากรมพระธรรมนูญมีอำนาจจ้างเช่างและ率เบียบราชการอัยการทหาร ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๑) การกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งและความเป็นอิสระของตุลาการพrhoดรรມนูญและคุณภาพที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในศาลทหารในการพิจารณาพิพากษาครอบครองและการปักครองบังคับบัญชาในศาลทหาร

กำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพrhoดรรມนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง โดยการกำหนดตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษและได้รับเงินเพิ่มนี้ จะต้องยกเป็นระเบียบกระทรวงกสทฯ ใหม่โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑) และเพิ่มบทบัญญัติให้ตุลาการพrhoดรรມนูญและตุลาการศาลทหาร มีความอิสระในการพิจารณาพิพากษาครอบครองให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๗๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับให้ตุลาการพrhoดรรມนูญมีอำนาจปักครองบังคับบัญชาค่าศาลทหารและเจ้าหน้าที่ประจำศาลทหารเพื่อให้การปฏิบัติงานในราชการศาลทหาร เป็นไปด้วยดี (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๔)

(๒) อิ่มนาจของศาลจังหวัดทหารในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอิ่มนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เน้นแต่คดีที่จำเลยมีคดีชั้นสัญญาบัตร (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙) และกำหนดให้การพิพากษาคดีของศาลห้ารสองคดล้องกับมาตรา ๑๗๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

(๓) อิ่มนาจของผู้มีบังคับบัญชาทหารในการสั่งควบคุมผู้ต้องหา

ยกเลิกอิ่มนาจของผู้บังคับบัญชาทหารในการสั่งควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอิ่มนาจศาลทหาร เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้การควบคุมบุคคลจะกระทำพได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล (ร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๔๖)

(๔) สิทธิของผู้เสียหายและจำเลย

กำหนดสิทธิของผู้เสียหายและจำเลยโดยกำหนดให้ผู้เสียหายซึ่งมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอิ่มนาจศาลทหารมีอิ่มนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารในเวลาปกติได้ด้วย เพื่อเพิ่มสิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีให้กว้างขึ้นอันเป็นการสอดคล้องกับการรับรองสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตามที่มีกฎหมายไว้ในมาตรา ๘๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖) นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้เสียหาย มีสิทธิแต่งทนายว่าต่างได้กับกำหนดให้จำเลยมีสิทธิแต่งทนายแก้ต่างได้ในศาลทหารที่ในเวลาปกติและในเวลาไม่ปกติ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖) รวมทั้งกำหนดให้ศาลทหารตั้งทนายให้แก่จำเลยโดยให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายที่ศาลตั้งโดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดีและสภาวะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ของผู้เสียหายและจำเลย (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)

(๖) การอุทธรณ์และฎีกា

แก้ไขให้โจทก์ จำเลย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ สามารถยื่นอุทธรณ์และฎีกากล่าวถวายในระยะเวลาเดียวกัน ก็อ สามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านหรือฟังว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง โดยให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และกำหนดให้การอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด รวมทั้งกำหนดให้ถูกความอาจคุกคามที่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกได้และให้คดีถึงที่สุดในศาลทหารกลางเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองไว้ (ร่างมาตรา ๗๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑) นอกจากนี้ กำหนดเพิ่มเติมให้ถูกความสามารถอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลทหารสูงสุดเพื่อเป็นการลดภาระมาตราที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลทหารกลาง และเพื่อให้การวินิจฉัยคดีเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายเป็นไปโดยรวดเร็ว (ร่างมาตรา ๗๓ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑) แก้ไขหลักเกณฑ์ในการฎีกานปัญหาข้อเท็จจริง ตลอดจนกำหนดให้มีการอนุญาตให้ฎีกานในคดีที่ต้องห้ามให้ฎีกานในปัญหาข้อเท็จจริงโดยตุลาการ พะอรมนูญและรับรองฎีกากโดยหัวหน้าอัยการทหารเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๙๔ และมาตรา ๒๙๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๗๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๙ และร่างมาตรา ๗๕ เพิ่มมาตรา ๖๒/๑)

(๗) การบังคับคดีในกรณีหนยิงมีครรภ์

กำหนดกรณีที่ผู้ต้องคulpipakcha ให้ประหารชีวิตเป็นหนยิงซึ่งมีครรภ์ ให้รอการประหารชีวิตไว้ก่อนจนกว่าจะพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตร และให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับคดีในกรณีหนยิงมีครรภ์ ตามมาตรา ๒๙๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกำหนดหน้าที่ของศาลทหารชั้นต้นที่ต้องสั่งสำนวนคดีที่พิพากษาลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลาง (ร่างมาตรา ๗๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

(๘) ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

แก้ไขตัวผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจำเลยตามคำพิพากษาของศาลทหารกรณีที่จำเลยอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่อยู่ในบังคับบัญชาของทหาร และกรณีเป็นคำพิพากษาของศาลทหารประจำหน่วยทหารและศาลอาญาศึก (ร่างมาตรา ๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๙ กับร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาแล้ว

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔ ให้วุฒนเดริวการธรรมท่องกลาโหม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก กฎหมายห้ามเพื่อปฎิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายห้ามนี้เมื่อได้ประกาศในราชกิจจาน นุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติใช้บังคับตั้งแต่วัน ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่ง พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ข้อบังคับและระเบียบนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจาน นุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”</p>	<p>แก้ไขให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัติแทนการออกกฎหมายห้าม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔ ศาลทหารทั้งหลายตามพระราชบัญญัตินี้ให้สังกัดอยู่ในกระทรวงกลาโหม</p> <p>ให้วัฒนาติว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการของศาลทหารให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย เมื่อใดที่มีการพิจารณาคดีตลอดซึ่งการที่จะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเบ็ดเสร็จดังนั้น ให้อัญชลีดุลพินิจของศาลทหารโดยเดียว</p> <p>ให้เจ้ากรมพระธรรมนูญโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจวางระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารเพื่อให้การของศาลทหารและอัยการทหารดำเนินไปโดยเรียบร้อย</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔ ศาลทหารทั้งหลายตามพระราชบัญญัตินี้ให้สังกัดกระทรวงกลาโหม</p> <p>ให้วัฒนาติว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการของศาลทหารให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย การพิจารณาคดีตลอดซึ่งการที่จะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเบ็ดเสร็จดังนั้นเป็นอำนาจของศาลทหารซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย และในพระประมาภิไヨพระมหาภัตติรัตน์ ให้หัวหน้าสำนักดุลพินิจของศาลทหารวางระเบียบราชการ คดีของศาลทหาร เพื่อให้กิจการของศาลทหารดำเนินไปโดยเรียบร้อย และให้คำแนะนำแก่คุกคามของศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายให้เป็นไปโดยถูกต้อง</p> <p>ให้เจ้ากรมพระธรรมนูญโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจวางระเบียบราชการอัยการทหารเพื่อให้กิจการของอัยการทหารดำเนินไปโดยเรียบร้อย ระเบียบราชการศาลทหารและระเบียบราชการ อัยการทหารตามวรรคสี่และวรรคห้า ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p>	<p>แก้ไขให้หัวหน้าสำนักดุลพินิจของศาลทหารซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการของศาลให้ดำเนินการโดยเดียว ไม่ใช่รัฐมนตรี แต่ให้หัวหน้าสำนักดุลพินิจของศาลทหาร ตลอดจนให้คำแนะนำแก่คุกคามของศาลทหารในการปฏิบัติตามระเบียบราชการ คดีของศาลทหาร และให้เจ้ากรมพระธรรมนูญฝ่ายหน้าที่วางระเบียบราชการ คดีของศาลทหาร โดยให้ประกาศระเบียบราชการ คดีของศาลทหารและระเบียบราชการอัยการทหารในราชกิจจานุเบกษา</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๖๗	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ และมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๖๗</p> <p>“มาตรา ๑๗/๑ โดยที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและอัยการทหารเป็นสำคัญแห่งเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมให้ถูกต้องตามกฎหมายและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตัวแทนนั่งเพื่อให้คำงบทนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติโดยเบริญเทียบกับค่าตอบแทนและเงินประจ้าตัวแทนนั่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการศาลชั้น และพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ด้วย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหม กําหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง</p> <p>มาตรา ๑๙/๑ ให้ถูกต้องตามกฎหมายและตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในศาลทหารมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอธิบดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ตามวัชธรรมนูญและกฎหมาย และเป็นธรรม ตามวัชธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งสองคดลักษณะนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ได้กําหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญมีอำนาจบังคับบัญชาจ้าศาลทหารและเจ้าหน้าที่ระดับศาลทหารเพื่อให้การปฏิบัติงานในราชการ ศาลทหารเป็นไปด้วยดี”</p>	<p>ถ้าหากให้ดำเนินการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตัวแทนนั่งเพื่อให้คำงบทนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติจะยังคงความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ</p>
		<p>ถ้าหากให้ตุลาการพระธรรมนูญและตุลาการศาลทหารมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอธิบดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ตามวัชธรรมนูญและกฎหมาย และเป็นธรรม ตามวัชธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งสองคดลักษณะนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ได้กําหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญมีอำนาจบังคับบัญชาจ้าศาลทหารและเจ้าหน้าที่ระดับศาลทหารเพื่อให้การปฏิบัติงานในราชการ ศาลทหารเป็นไปด้วยดี”</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๙ ศาลจังหวัดทหาร มีอำนาจพิพากษานา พต้องญาได้ทุกบทกฎหมายเด็นแต่คดีที่ข้าราชการมีข้อหา ขันสัญญาบัตร</p> <p>คดีที่กฎหมายไม่ได้กำหนดอัตราโทษอย่างที่ หรือกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือหักจำทั้งปรับไม่เกิน กำหนดนี้ ถ้าศาลจังหวัดทหารเห็นควรยกฟ้องโจทก์ หรือเห็นควรลงโทษข้าราชการแต่ละกระทงจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือหักจำทั้งปรับไม่เกิน กำหนดนี้ ก็ให้มีพากษาได้</p> <p>คดีที่ศาลจังหวัดทหารไม่มีอำนาจพิพากษา ให้ศาลจังหวัดทหารท้าความเห็นล่วงสำวนไปให้ศาลยุติธรรม ทหารหรือศาลทหารรุ่งเทพพิพากษา แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๒๐ การควบคุมผู้ต้องหาที่จะเป็นบุคคล ที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ตามความในมาตรา ๑๖ นั้น ไม่ใช่จะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร หรือไม่ก็ตาม ให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจลั่งควบคุมได้ โดยอนุโรมตามจำนวนของหัวหน้าที่ซึ่งในกฎหมายว่าด้วยวินัย</p>	<p>มาตรา ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙ ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิพากษานา พต้องญาได้ทุกบทกฎหมาย เด็นแต่คดีที่ข้าราชการ ขันสัญญาบัตร”</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๗๐</p>	<p>เพิ่มอำนาจพิพากษาต่อให้แก่ศาลจังหวัดทหาร เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ</p> <p>ยกเลิกอำนาจของผู้บังคับบัญชาทหารในการ ลั่งควบคุมตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจ ศาลทหาร เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐ ที่กำหนดให้การคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้แล้วแต่มีค่าสั่งหรือหมายของศาล</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๑๙๕๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ทหาร เดิมการสั่งควบคุมตามอำนาจดังกล่าวของผู้ลงที่ดินที่ชั้นทูลนรมณ์ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการทหารมิได้ระบุผู้อำนวยการที่ดินหรือผู้รับที่ดินซึ่งไว้หรือให้อำนาจลงที่ดินซึ่งไว้ปัจจุบันไม่ถึงเก้าสิบวัน ให้นายทหารซึ่งมีตัวแทนลงที่ดินผู้ใดก็ได้เป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุมหลายครั้งติดๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ถ้าไม่มีนายทหารซึ่งมีตัวแทนลงที่ดินแล้วนั้นให้ผู้บังคับบัญชาที่ให้ผู้เดินคันบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น เป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุม ในกรณีที่ผู้ด้องหากเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะที่ด้องหากเป็นผู้ด้องหาก ให้คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร แต่จะมีกำหนดเป็นผู้ต้องหาผู้นี้นั่นว่าด้วยราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม หรือเป็นผู้ที่ถูกปลดจากกองประจำการแล้ว หรือเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๖ (๔) แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารยังมีได้จัดเข้ารับราชการในกองประจำการในสังกัดหน่วยทหารใด ให้ทางทหารซึ่งมีตัวแทนลงที่ดินแต่ผู้บังคับการจังหวัดทหารนั้นไปให้ห้องที่ทำการกระทำการมิชอบเดินขึ้นหรือในกองที่ที่จัดตั้งผู้ด้องหากไว้ เป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุมหลายครั้งติดๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินเก้าสิบวัน</p>		

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๕	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>การควบคุมผู้ต้องหาที่ให้อิสระเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๕ และให้ใช้ตามต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๙ ศาลทหารในเวลาปกติ บุคคลเหล่านี้ มีอำนาจฟ้องคดีอาญา</p> <p>(๑) อัยการทหาร</p> <p>(๒) ผู้เสียหาย</p> <p>ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ให้อัยการทหารเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา”</p>	<p>กำหนดให้ผู้เสียหายซึ่งมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหาร ในเวลาปกติได้ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการรับรองสิทธิในคดีที่ทางนิตยสารนัดหมายตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๔๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐</p>
<p>มาตรา ๔๙ ศาลทหารในเวลาไม่ปกติหรือศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ในอัยการทหารเท่านั้น มีอำนาจเป็นโจทก์ ผู้เสียหายจะเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ถ้าไม่ต้องนอบคดีให้อัยการทหารเป็นโจทก์</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๘๐ และให้ใช้ตามต่อไปนี้แทน</p>	

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๙๘ ให้ศาลมีอำนาจแก้ทนายที่ศาลมีอำนาจตาม (๑) และ (๒) ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่นี่ ตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยได้รับ ความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง"	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๐ ในการพิจารณาของศาลทหาร ถ้าปรากฏว่าข้อเท็จจริงในทางพิจารณาต่างกันข้อเท็จจริง ดังที่กล่าวในฟ้องเพียงรายละเอียด เช่นเกี่ยวกับราษฎร หรือสถานที่กระทำการผิด หรือต่างกันระหว่างการกระทำ ผิดฐานลักทรัพย์ กรณีของ ฉ้อโกง ยักยอก รับของโจร หรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดฐานโดยเจตนากับประมาท มิให้ถือว่าต่างกันไม่ใช่สาระสำคัญอันจะเป็นเหตุให้ศาลม ยกฟ้อง เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลมว่าการที่ฟ้องผิดไปเป็น เหตุให้จำเลยหลงข้อต่อๆ</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่ง พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๙๘ และให้ใช้ มาตราต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินค่าขอ หรือที่มิได้กล่าวไว้ในฟ้อง</p> <p>ถ้าศาลมีข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณา แตกต่างกันข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง ให้ศาลมีฟ้องคดีนั้น เว้นแต่ข้อแตกต่างนั้นมิได้ในข้อสาระสำคัญและที่เข้าเยียบได้ ลงต่อสู้ ศาลมจะลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนี้ก็ได้ ในกรณีที่ข้อแตกต่างนั้นเป็นเพียงรายละเอียด เช่น เกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่กระทำการผิด หรือต่างกันระหว่าง การกระทำผิดฐานลักทรัพย์ กรณีของ ฉ้อโกง รีดเอารัพย์ ฉ้อโกง โกรเจ้าหนี้ ยักยอก รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์ หรือต่างกัน ระหว่างการกระทำผิดโดยเจตนากับประมาท มิให้ถือว่าต่างกัน ในข้อสาระสำคัญ ทั้งมิให้อิջิว่าข้อที่พิจารณาได้ความนี้ เป็นเรื่องเกินค่าขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลมว่าการที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้จำเลย หลงต่อสู้ แต่ทั้งนี้ศาลมจะลงโทษจำเลยเกินอัตราโทษที่ กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดที่โจทก์ฟ้องไม่ได้"</p>	<p>เพื่อให้การพิพากษาดีขึ้นของศาลทหารสอดคล้อง กับมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๙๗ ภัยได้บังคับมาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาปกติ โจทก์หรือจำเลยถูกธรรมหรือภัยได้ภัยในลิบหัววันผู้มีอำนาจแต่งตั้งดุลยการตามมาตรา ๓๐ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษไทยอุทธรณ์หรือภัยได้ภัยในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันว่าเป็นหรือถ้าได้ถ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้าเมืองฟัง</p>	<p>ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงบางข้อตั้งกล่าวในพัช คณะกรรมการที่ประชุมในทางพิจารณาไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์ให้ลงโทษ ห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในท้อเท็จจริงนั้น ๑ ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็งชิงตามฟ้องนั้นโจทก์ล้าสมัยโจทก์อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราใด ศาลมีค่าน้ำจ่ายให้โทษตามฐานความผิดที่ถูกต้องได้ ด้วยความพึงดามที่ฟ้องนั้นรวมการกระทำหลักอย่างเดียวย่างอาจเป็นความเสียได้อยู่ในด้วยเอง ศาลมจะลงโทษจำเลยในการกระทำการด้วยอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่พิจารณาได้พิจารณาได้”</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๘๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>
	<p>“มาตรา ๖๙ ภัยได้บังคับบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และภัยตามพระราชบัญญัตินี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหาร โจทก์ จำเลย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งดุลยการตามมาตรา ๓๐ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษไทย อุทธรณ์หรือภัยได้ภัยในสามสิบวันนั้นแต่วันที่ได้อ่านหรืออ่านว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้าเมืองฟัง ทั้งนี้ ให้บังคับศาลทหารที่แต่งตั้งมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง</p>	<p>แก้ไขรายละเอียดกฎหมายและภัยได้กำหนดให้คำพิพากษารือคำสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอุทธรณ์ หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทน พำนักอยู่ตึก สามารถอุทธรณ์ได้และคดีดึงที่สุดในศาลทหารกลาง เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้รองไว้</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ค่าพินาคายหรือค่าสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ และศาลอาญาติกหรือศาลที่พิจารณาพินาคายคดีแพนศาลอาญาติกตามมาตรฐาน ๔๐ และมาตรฐาน ๔๓ ห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา</p>	<p>การอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจแต่งตั้งคุ้มครองหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด คดีที่อุทธรณ์ค่าพินาคายหรือค่าสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ศาลอาญาติกหรือศาลที่พิจารณาพินาคายคดีแพนศาลอาญาติกตามมาตรฐาน ๔๐ และมาตรฐาน ๔๓ เมื่อศาลมีการถกฟ้องได้พิจารณาพินาคายหรือค่าสั่งแล้ว ให้เป็นอันถึงที่สุด”</p> <p>มาตรฐาน ๗๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรฐาน ๖๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘</p> <p>“มาตรฐาน ๖๑/๑ การอุทธรณ์จะยกเว้นหากข้อกฎหมาย ให้อุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด แต่หากมีผู้อื่นซึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ ได้อุทธรณ์เป็นอย่างที่ขอเท็จจริงด้วย ในสิ่งที่อุทธรณ์จะพำนัชข้อกฎหมายดังกล่าวอุทธรณ์ต่อศาลทหารกลาง</p> <p>การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้น ให้ศาลมีอำนาจและมีค่าสั่งว่าเป็นการอุทธรณ์เป็นอย่างที่ขอเท็จจริง ให้สั่งถ่านวนไปยังศาลทหารกลาง กรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์อาจยื่นค่าร้องอุทธรณ์ค่าสั่งของศาลทหารชั้นต้นนั้นไปยังศาลทหารสูงสุดภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ค่าสั่งศาลทหารชั้นต้น</p>	<p>กำหนดให้คุ้มครองสามารถอุทธรณ์เป็นอย่างที่ขอเท็จจริงโดยตรงต่อศาลทหารสูงสุด เพื่อเป็นการลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลทหารกลาง และเพื่อให้การวินิจฉัยคดีเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย เป็นไปโดยรวดเร็ว</p>

<p>พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘</p> <p>มาตรา ๖๖ ในคดีที่ศาลมหาศาลพิพากษายืน ตามศาลมหาชนชั้นต้นให้ยกฟ้องโจทก์โดยค่าทนายความ หรือพิพากษาอื่นให้ลงโทษ หรือแก้ไขเลิกน้อย และจำคุก จำเลยไม่เกินห้าปี หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับแต่โทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือศาลมหาชนชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แม่ศาลมหาศาลพิพากษาแก้ไขมากกว่าตาม บัญญัติศาลมหาศาล ยังคงลงโทษจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่ามานี้ ห้ามมิให้ฎีกา^๓ ในปัญหาข้อเท็จจริง”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘</p> <p>“มาตรา ๖๖/๑ ในคดีที่ห้ามมิให้ฎีกาตามมาตรา ๖๖ ห้าดุลูกการพระธรรมนูญนายไดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อ</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่ง^๑ พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘ และให้ใช้ ตามต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๖ ในคดีที่ศาลมหาศาลพิพากษายืน^๒ ตามศาลมหาชนชั้นต้นให้ยกฟ้องโจทก์โดยค่าทนายความ หรือพิพากษาอื่นให้ลงโทษ หรือแก้ไขเลิกน้อย และจำคุกจำเลย ไม่เกินห้าปี หรือลงโทษ หรือทั้งจำทั้งปรับแต่โทษจำคุกไม่เกิน ห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แม่ศาลมหาศาลพิพากษาแก้ไขมากกว่าตาม บัญญัติศาลมหาศาล ยังคงลงโทษจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่ามานี้ ห้ามมิให้ฎีกา^๓ ในปัญหาข้อเท็จจริง”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฯ</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>แก้ไขหลักเกณฑ์ในการฎีกาปัญหาข้อเท็จจริง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๔ แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาฯ</p> <p>กำหนดให้มีการขออนุญาตให้ฎีกาในคดีที่ต้องห้าม มิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการพระธรรมนูญ</p>
---	--	--

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๘๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๒๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรื่องจ้าห้าม พุทธศึกษา ๒๕๗๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ เรื่องจ้าห้าม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ คำพิพากษา ของศาลทหารเงินเดือนยกเว้นค่าเสื่อมสภาพตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดี วินัยสุดแล้ว ให้ผู้เสื่อมเสียสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไป ตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหาร ซึ่งมีผู้จารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษากลับพลเรือน เป็นคุกการตามมาตรา ๑๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา๒๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	<p>ในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแห่งในศาลทหารชั้นต้น หรือศาลทหารกลาง พิเคราะห์ให่น่าว่าด้วยความที่ดัดสินเรื่อง เป็นบัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลทหารสูงสุดและอนุญาตให้มีการ หรือหัวหน้าอัยการทหารลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุ อันควรที่ศาลทหารสูงสุดจะได้รับโฉนด ก็ให้รับฎีกาไว้พิจารณา ต่อไป"</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่ง^{ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๑} และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="padding-left: 2em;">"มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕ แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ เรื่องจ้าห้าม พุทธศึกษา ๒๕๗๗ คำพิพากษาของศาลทหาร เงินเดือนยกเว้นค่าเสื่อมสภาพที่พิจารณาพิพากษาตัดสินคดี อาญาคดีตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้เสื่อมเสีย สั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษา ของศาลทหารซึ่งนั่งพิจารณา ณ ศาลพลเรือน และ มีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นคุกการตามมาตรา ๑๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา"</p>	<p>และรับรองฎีกานี้เป็นบัญชาติจึงได้ยึดหน้าอัยการ ทหาร เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๘ แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>แก้ไขการบังคับคดีในกรณีหลังมีครรภ์ ต้องค่าพิพากษาวันที่ประหารชีวิต เพื่อให้สอดคล้อง กับมาตรา ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา และกำหนดหน้าที่ของศาลทหารชั้นต้น ที่ต้องส่งสำเนาคดีที่พิพากษาง Kolle ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลาง</p>

พระราชบัญญัติกรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาคึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแพ่งศาลอาญาคึกตามมาตรา ๕๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ที่เดียว เว้นแต่ผู้ต้องค้าพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิง และมีครรภ์ทั้ง ให้ร่างไว้จนคลอดบุตรเสียก่อนแล้วจึงให้ประหารชีวิต</p>	<p>สำนักค้ำพิพากษาของศาลอาญาคึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาด้วยคนศาลอาญาคึกตามมาตรา ๕๐ เมื่อคดีอื้อที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ที่เดียว เว้นแต่ผู้ต้องค้าพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิง ถ้ามีครรภ์ทั้ง ให้รอไว้จนพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตร แล้วให้ลดโทษประหารชีวิตลง เหลือครึ่งเดือนลดลงชีวิต เว้นแต่เมื่อบุตรนี้เกิดตามคาด ก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หญิงทั้งนี้เลี้ยงดูบุตรตามความเหมาะสมในสถานที่ที่สมควร ยกการเลี้ยงดูบุตรภายใต้เงื่อนไข</p>	
<p>ในหนี้ที่อุทธรณ์เต็มพระราชบัญญัตินี้ ศาลทหาร ห้ามตั้งมื้อน้ำที่ต้องส่งสำเนาคดีที่พิพากษาให้ลังโภประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลาง ในเมืองมี การอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านี้ซึ่งไม่ใช่ที่สุด เว้นแต่ศาลมหาศาลจะได้พิพากษายืน</p>	<p>ศาลทหารชั้นตั้งมื้อน้ำที่ต้องส่งสำเนาคดีที่พิพากษาให้ลังโภประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลาง ในเมืองมีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านี้ซึ่งไม่ใช่ที่สุด เว้นแต่ศาลมหาศาลจะได้พิพากษายืน”</p>	
<p>มาตรา ๖๔ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ คือ</p> <p>(๑) นายทหารผู้บังคับบัญชาจ้าเลขชั้นมีตัวแทนดังต่อไปนี้</p> <p>ด้วยแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป หรือมีตัวแทนที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป หรือมีตัวแทนดังนี้</p> <p>ชั้นผู้บังคับกองพันขึ้นไปที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาตามที่แต่งตั้ง ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตาม คำพิพากษายังศาลมั่วทัททหาร ศาลมนต์ทหาร หรือศาลทหารกรุงเทพ</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๕ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ คือ</p> <p>(๑) นายทหารผู้บังคับบัญชาจ้าเลขชั้นมีตัวแทนดังนี้</p> <p>ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป หรือมีตัวแทนดังนี้</p> <p>ชั้นผู้บังคับกองพันขึ้นไปที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาตามที่แต่งตั้ง ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตาม คำพิพากษายังศาลมั่วทัททหาร ศาลมนต์ทหาร หรือศาลทหารกรุงเทพ</p>	<p>กำหนดผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ กรณีที่จำเลย อัญเชิงทั้งที่ยังไม่เป็นบัญชาหรือไม่อยู่ในบ้านคืน บัญชาของทหาร และกรณีเป็นตัวพิพากษาของศาล ประจำหน่วยทหารและศาลอาญาคึก</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๘	ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(๒) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคุ้มครองศาลทหารทันทีเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษในกรณีที่จำเลยอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่อยู่ใต้บังคับบัญชาของทหาร</p> <p>(๓) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคุ้มครองศาลค่าลปราะจ้าหน่วยทหารหรือกองอาญาตึกเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามค่าพิพากษาของศาลอาญาศึก”</p>	<p>(๒) นายทหารซึ่งมีตำแหน่งผู้บัญชาการและเหล่าที่รึ่งคืนกับการจัดหัวดทหาร เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษในกรณีที่จำเลยอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่อยู่ใต้บังคับบัญชาของทหาร</p> <p>(๓) ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาหน่วยทหารเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามคำพิพากษาของศาลปวงจ้าหน่วยทหาร</p> <p>(๔) ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดในหน่วยทหาร เรื่องรับป้อม หรือที่มีน้อยกว่าได้ “ของทหารเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามค่าพิพากษาของศาลอาญาศึก”</p> <p>มาตรา ๑๘ บรรดาข้อบังคับและระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายดังต่อไปนี้ ให้ด้วยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกตามบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับแทน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับบรรดากฎหมายลำดับรองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป</p>

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๘	ว่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๑๙ ให้คุกการธรรมนูญและอัยการทหารซึ่งรับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้รับเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับยึดตามปัญชีธรรมนูญประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารต่อไป จนกว่าจะเป็นไป กรณีที่พระธรรมนูญและอัยการทหารตามบทบัญญัติตามมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๗๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะมีผลใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้วุฒนตรีร่วมกับกรรมการวุฒิ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับส่วนของพระบรมราชโองการ</p>	<p>กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้คุกการธรรมนูญและอัยการทหารได้วันเงินประจำตำแหน่งไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารต่อไป จนกว่าจะเป็นไป เนื่องจากความไม่สงบทางการเมืองในประเทศไทย ดังนั้นจึงเพิ่มส่วนให้รับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายและอัยการทหารจะมีผลใช้บังคับ</p> <p>เพื่อให้วุฒนตรีร่วมกับกรรมการวุฒิ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้รักษาการให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>